

OSNUTEK

Na podlagi prvega odstavka 59. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-10, 78/23 – ZUNPEOVE in 23/24) Vlada Republike Slovenije izdaja

Odlok o določitvi degradiranega okolja in programa ukrepov za izboljšanje kakovosti okolja na območju vrtcev, šol in javnih igrišč v občinah Črna na Koroškem, Mežica, Prevalje, Ravne na Koroškem in Dravograd

1. člen (vsebina)

Ta odlok določa:

- območje, ki je na podlagi Odredbe o razvrstitvi območij občin Črna na Koroškem, Mežica, Prevalje, Ravne na Koroškem in Dravograd v stopnje obremenjenosti okolja zaradi onesnaženosti tal z nevarnimi snovmi (Uradni list RS, št. 94/24) uvrščeno v prvo stopnjo obremenjenosti kot degradirano okolje;
- program ukrepov za izboljšanje kakovosti okolja v degradiranem okolju (v nadaljnjem besedilu: program ukrepov) s ciljem zmanjšati škodljive vplive na zdravje ljudi in okolje;
- čas izvajanja ukrepov iz prejšnje alineje in
- odgovorne osebe za pripravo in izvajanje ukrepov za izboljšanje kakovosti okolja, vključno z nalogami občine in države.

2. člen (določitev območja degradiranega okolja)

(1) Območje vrtcev, šol in javnih igrišč v občinah Črna na Koroškem, Mežica, Prevalje, Ravne na Koroškem in Dravograd (v nadaljnjem besedilu: degradirano okolje), ki je v javni lasti in uvrščeno v prvo stopnjo obremenjenosti okolja zaradi onesnaženosti tal z nevarnimi snovmi, je degradirano okolje in se določi v programu ukrepov.

(2) Območje degradiranega okolja iz prejšnjega odstavka obsega naslednja zemljišča:

- parc. št. 170/10, 163/1, 167/7, 74/3, 55/7, 55/8, 55/25, 56/1, vse k. o. Črna,
- parc. št. 73, 74, 87, vse k. o. Žerjav,
- parc. št. 731, 729, 737/1, vse k. o. Mežica,
- parc. št. 92 in 103/1, k. o. Farna vas,
- parc. št. 658, 660, 182/182, 182/184, vse k. o. Ravne.

3. člen (program ukrepov)

(1) Ministrstvo za okolje, energijo in podnebje (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) v sodelovanju z Nacionalnim inštitutom za javno zdravje ter občinami Črna na Koroškem, Mežica, Prevalje, Ravne na Koroškem in Dravograd pripravi program ukrepov.

(2) Program ukrepov je v prilogi 1, ki je sestavni del tega odloka.

(3) Ministrstvo vsako leto do konca meseca marca pripravi poročilo o izvajanju programa ukrepov za preteklo leto in z njim seznaniti Vlado Republike Slovenije.

4. člen
(opredelitev pogojev za nove posege v območju degradiranega okolja)

(1) Vsi novi posegi v območju degradiranega okolja se načrtujejo tako, da se zaradi njihove dejavnosti ne bo povečala stopnja obremenjenosti okolja.

(2) Pred načrtovanjem novega posega v območje degradiranega okolja mora biti predhodno izvedena ocena tveganja za področje voda, tal, zraka in zdravja ljudi.

5. člen
(poročilo o monitoringu učinkov ukrepov)

(1) Agencija Republike Slovenije za okolje (v nadaljnjem besedilu: ARSO) pripravi poročilo o izvajanju programa ukrepov najkasneje v treh mesecih po koncu izvedenih ukrepov.

(2) Poročilo iz prejšnjega odstavka vsebuje najmanj:

- podatke, ki jih vsebujejo poročila, v skladu s predpisom, ki ureja monitoring kakovosti tal, podzemnih in površinskih voda,
- skupno vrednotenje podatkov in informacij monitoringa ali raziskav kakovosti tal, podzemnih in površinskih voda,
- opise in vrednotenje vseh izvedenih ukrepov iz programa ukrepov,
- sklepne ugotovitve o učinkovitosti izvedenih ukrepov in morebitnih priporočilih dodatnih ukrepov na podlagi monitoringa kakovosti tal.

6. člen
(usklajevanje programa ukrepov, nosilci ukrepov in način financiranja)

(1) Izvajanje programa ukrepov usklajuje ministrstvo.

(2) Nosilci ukrepov so ministrstvi, pristojni za okolje in zdravje ter občine Črna na Koroškem, Mežica, Prevalje, Ravne na Koroškem in Dravograd.

(3) Sredstva za izvajanje programa ukrepov se zagotavljajo iz sredstev EU, proračuna Republike Slovenije in proračunov občin Črna na Koroškem, Mežica, Prevalje, Ravne na Koroškem in Dravograd.

7. člen
(začetek veljavnosti)

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 007-225/2024

Ljubljana,

EVA 2024-2570-0088

Vlada Republike Slovenije

dr. Robert Golob
predsednik

Priloga1:

Program ukrepov za izboljšanje kakovosti okolja v občinah Črna na Koroškem, Mežica, Prevalje, Ravne na Koroškem in Dravograd

OBRAZLOŽITEV

Območja Mežiške doline so prekomerno onesnažena s svincem in drugimi toksičnimi kovinami (npr. kadmij, cink) predvsem zaradi večstoletne tradicije rudarjenja in obstoječe industrije, kar dokazujejo številne raziskave ter analize onesnaženosti tal na tem območju.

Leta 2022 se je iztekel 15 let trajajoči Odlok o območjih največje obremenjenosti okolja in o programu ukrepov za izboljšanje kakovosti okolja v Zgornji Mežiški dolini (Ur. l. RS, št. 119/07 in 44/22 – ZVO-2), ki se je izvajal na določenih območjih v Občini Mežica in Črna na Koroškem. Ukrepi, s katerimi se je v največji meri omejilo ali preprečilo dvigovanje s svincem onesnaženega prahu, so prispevali k dosežku glavnega cilja programa, ki je bil znižati vrednosti svinca v krvi triletnih otrok pod vrednost 100 µg/L v vsaj 95% testiranih primerov.

Žal so katastrofalne poplave, ki so se zgodile avgusta 2023, uničile tudi velik del pozitivnega prispevka petnajstletnega odloka. Nekatera že sanirana območja so bila poplavljenjena in uničena, pojavila so se nova kritična območja, zaradi intenzivne obnove pa se je povečalo prašenje okolja. Zaradi teh izrednih dogodkov je zato potrebno, da se izvajanje ukrepov, ki bodo prispevali k izboljšanju kakovosti okolja, razširi na 5 občin ob reki Meži, to so Črna na Koroškem, Mežica, Prevalje, Ravne na Koroškem in Dravograd.

Dne 30. 10. 2024 je bila sprejeta Odredba o razvrstitvi območij občin Črna na Koroškem, Mežica, Prevalje, Ravne na Koroškem in Dravograd v stopnje obremenjenosti okolja zaradi onesnaženosti tal z nevarnimi snovmi (UL RS, št. 94/24). Z načrtovanim predlogom Odloka o določitvi degradiranega okolja in programa ukrepov za izboljšanje kakovosti okolja na območju vrtcev, šol in javnih igrišč v občinah Črna na Koroškem, Mežica, Prevalje, Ravne na Koroškem in Dravograd se postavlja okvir za izvajanje ukrepov, ki bodo pripeli k izboljšanju kakovosti okolja na tem območju. V Prilogi 1 Odloka je Program ukrepov, kjer so podrobneje določeni ukrepi, ki se bodo izvajali, izvajalci, vir financiranja in ocena stroškov po letih. Program ukrepov se bo izvajal 10 let, od leta 2025 do konca leta 2034.

Program ukrepov je bil pripravljen v sodelovanju ter na podlagi analiz in poročil NIJZ OE Ravne na Koroškem in Agencije RS za okolje ter v sodelovanju z vsemi petimi občinami.

Pravna podlaga za predlog Odloka o določitvi degradiranega okolja in programa ukrepov za izboljšanje kakovosti okolja na območju vrtcev, šol in javnih igrišč v občinah Črna na Koroškem, Mežica, Prevalje, Ravne na Koroškem in Dravograd je prvi odstavek 59. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-10, 78/23 – ZUNPEOVE in 23/24).

OBRAZLOŽITVE k posameznim členom

Obrazložitev k 1. členu:

Določena je vsebina tega odloka in sicer območje, kjer se bodo izvajali ukrepi za sanacijo degradiranega okolja, podrobnejši program ukrepov (ki je Priloga tega odloka), čas izvajanja ukrepov in odgovorne osebe.

Obrazložitev k 2. členu:

S tem odlokom se območje vrtcev, šol in javnih igrišč v občinah Črna na Koroškem, Mežica, Prevalje, Ravne na Koroškem in Dravograd, ki se uvrščajo v prvo stopnjo obremenjenosti, določi kot degradirano okolje. Podrobna obrazložitev razvrstitve območja v prvo stopnjo obremenjenosti okolja zaradi onesnaženosti tal z nevarnimi snovmi je opredeljena v Odredbi o razvrstitvi območij občin Črna na Koroškem, Mežica, Prevalje, Ravne na Koroškem in Dravograd v stopnje obremenjenosti okolja zaradi onesnaženosti tal z nevarnimi snovmi (UL RS, št. 94/24). Podrobno je območje določeno s parcelnimi številkami.

Obrazložitev k 3. členu:

Ministrstvo za okolje, energijo in podnebje v sodelovanju z Nacionalnim inštitutom za javno zdravje ter občinami Črna na Koroškem, Mežica, Prevalje, Ravne na Koroškem in Dravograd pripravi program ukrepov. V Programu ukrepov so podrobneje določeni ukrepi, ki se bodo izvajali, izvajalci, vir financiranja in oceno stroškov po letih. Program se bo izvajal 10 let, od leta 2025 do konca leta 2034. V Programu ukrepov so tudi podrobneje opisani viri onesnaženja ter analiza stanja.

Ministrstvo za okolje, energijo in podnebje vsako leto do konca meseca marca pripravi poročilo o izvajanju programa ukrepov za preteklo leto in z njim seznanji Vlado Republike Slovenije.

Obrazložitev k 4. členu:

Novi posegi v območju degradiranega okolja morajo biti načrtovani tako, da se zaradi njihove dejavnosti ne bo povečala stopnja obremenjenosti okolja, zlasti tal, voda in zraka.

Obrazložitev k 5. členu:

Zaradi spremljanja učinkov izvedenih ukrepov ter analize o učinkovitosti ukrepov in Programa Agencija Republike Slovenije za okolje tri mesece po zaključku izvedenih ukrepov pripravi poročilo o izvajanju programa ukrepov. Poročilo mora vsebovati podatke o stanju tal, podzemnih in površinskih voda ter morebitna priporočila o dodatnih ukrepih.

Obrazložitev k 6. členu:

V 6. členu je določeno, da Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo usklajuje izvajanje Programa ukrepov ter iz katerih virov se zagotavljajo sredstva za izvajanje programa ukrepov. Predvidena okvirna ocena stroškov po letih pa je podana v Programu ukrepov.